

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

13223

891.99

U-27

891.99

ՄԱՆՐ
ԶՈՒՍԱՐՃԱԼԻՓ

(ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ)

Կը պարունակէ 53 հատ գուարճալիքներ

Հրատարակիչ

Տ. Գ. Փ.

معارف نظارت جلیله سنک رخصتنامه سیله

ԳԻՆ 50 ՓԱՐԱՅ

Կ. ՊՕԼԻՍ

Տպագր. ձիվելեկեան

1891

2003

891.99

Մ-27

3029

1005

39

891.99

Տեսա՞ր սա արձանը .

- Այո, շատ աղէկ շինուած է, կատարեալ կին մըն է .
- Միայն թէ բան մը կը պակսի .
- Ի՞նչ .
- Լեզու չունի .
- Ահա անոր համար է որ կատարեալ կին մըն է .

Ի՞նչ կուգես ինձմէ որ զիս ամեն տեղ կ'աւրես .

- Ուր աւրեր եմ քեզի .
- Անցած գիշեր տան մը մէջ իմ վրայօքս թօսք բացուելով՝ ըսեր են թէ շատ խելացի է, դուն ալ ըսէր ես որ անխելքին մէկն է .
- Այդ ըսածներուդ մէջ ամենեւին ճշմարտութիւն չիկայ . երբէք չի գտնուեցայ անանկ տեղ մը՝ ուր քեզի համար խելացի է ըսած ըլլան ու ես ալ խելացի չէ՛քսած ըլլամ .

Գիրուկ մարդ մը օրին մէկը Պօրսան մտնելով, իր բարեկամներէն մէկուն սենեակը կը մտնէ ու կ'ըսէ .

— Եղբայր, աս ի՞նչ տաք է . հոս ալ ամենեւին հաւ չի կայ :

— Արթըլս դուք աֆ էք ըրեր, կը պատասխանէ բարեկամը, մենք հոս պօրսային մէջ ամենքնիս ալ հավայով կ'ապրինք կոր :

..

Հետաքրքրութենէս կը նեղուիմ, տիկին .

— Ի՞նչ բանի համար :

— Ձեր դրացի տիկին Բուրմինէին մազերը անցեալ տարի ճերմկցած էր, այս տարի ինչէ՞ն սեւցեր է .

— Ձե՞ս գիտեր, ամուսինը մեռաւ . . . ուրդի մէջ է :

..

Դասաւորուն . — Ամօթ քեզի, պարոն Դաւնիկ, ես քաւ տարիքդ ունեցած ատենս, քեզմէ տասն անգամ աւելի աղէկ կը կարդայի :

Ուսանողը . — Ըսել է որ մի'ւսիս, ձեր դասաւորուն իմինէս աւելի աղէկ է եղեր :

..

Մնանկացեալ մարդ մը՝ իւր հին բարեկամներէն կծծի մը խանութը երթալով կ'ըսէ .

— Ա՛հ, սիրելի բարեկամս, շատ գէշ վիճակ մը ունիմ, քաջած տառապանքներս քեզմէ զատ մէկու մը չեմ կրնար իմացնել . աղքատութիւնը եկաւ դուռս ձեռք առաւ, ի՞նչ ընելիքս չգիտեմ, շուարեր մնացեր եմ :

— Նայէ քեզի բան մը ըսեմ, կը պատասխանէ կծծին, չըլլայ որ դուռդ բանաս ու աղքատութիւնը ներս առնես . ահա քեզի իմ եղբայրաբար խրատս աս ըլլայ :

..

Հարուստ տիկին մը կիրակի օր մը Եկեղեցիէն տուն վերադարձած ատեն, իրեն հետեւող տան խոհարարին կըսէ.

— Վարպե՛տ, աս խըյաֆէթո՞վ ետեւէս կուգայի՞ր կոր.

— Հրամմեր էք ծիկին.

— Ասանկ թեւերդ սոթտած, բոպիկ ոտքո՞վ եկար Եկեղեցիէն մինչեւ հոս.

— Ի՞նչ ընեմ, վարդապետը սիւսի դէմ քարոզ կուտար կոր, ես ալ տուն գացի ճէրկէնս չօրապս հանեցի անանկ եկայ.

Ինչո՞ւ չես խօսիր, սիրելի էրիկս.

— Մինակ ըլլամ նէ՛ կը նեղանամ կոր, կընիկ.

— Իս մարդ չե՞մ.

— Կարդուած ատեննիս չըսի՞ն թէ Օեղի-երկոքեան ի մարմին մի. երկուքնիս մէկ է ե՞նք սեպուի՞ր մի ես՝.

Մարկոս աղան կը տեսնա՞ս կոր.

— Չէ, հետը աղէկ չեմ.

— Ինչո՞ւ, պղտիկուց մեկտեղ մեծցած, անբաժանելի բարեկամ էիք իրարու.

— Ճշմարիտ է, բայց անցեալները անանկ բան մը ըրաւ որ բոլորովին պաղեցայ իրմէ.

— Ի՞նչ ըրաւ.

— Ի՞նչ պիտի ընէ, եկաւ ինծի ըսաւ որ զոքանչդ մեռաւ.

— Է՛յ.

— Իրիկունը տուն գացի նէ՛ զոքանչս սէտիրին քէօչէն նստեր էր, առաջուրնէ աւելի քաջառողջ.

— Հասկցայ, ապրիլ մէկին խաբեր է քեզի.

— Իր ընկերոջը մարդ ասանկ կատակ կընէ՞ մի ես.

Օրիորդ Թիրզա, ձեզի համար կ'ըսեն թէ երեսուն տարեկան էք, իրա՞ւ է.

— Գործ չունին նէ՛ թող ըսեն, ես երբէք չպիտի վկայեմ.

Անգամ մը Եկեղեցւոյ մը մէջ աւետարան
կարդացուած ժամանակ, այն կէտին՝ ուր
գրուած է. «Ղազարոս մեռաւ, բայց ես ու-
րախ եմ»։ Վերնատունէն կին մը որ քանի
մը ամիս առաջ նոյն գիւղին վախճանեալ Տէր
Ղազարոսին երէցակիներն է եղեր՝ կը գոչէ.

— Տէր պապա, ալլահալէմ ծուխերը քեզի
ինկաւ։

..

Երկու դրացուհիք.

Գանդրանաղ հանըմ, երկու երէք որ էր
ուր էիր.

— Տղուն վարպետին տղան կարգուեցաւ
հարսնիք գացի.

— Էյ նասըլ, պարէ աղէկ հարսնիք բռնե՞ր
էին.

— Էհ, գէշ չէր, իրենց հալին կէօրէ.

— Հարսը խաղցուցի՞ն.

— Հարսը խաղցունելը հիմա պարիթ է, փե-
սան կը խաղցունեն կոր.

— Ադ ի՞նչ ըսել է.

— Տղուն 100 օսկի տալու խօսք տուեր են,
ասոր կուտանք վաղը կուտանք ըսելով տի-
յօր հիմա կը խաղցունեն կոր.

Կենդանաբանութեան դասատուն.

— Պարոններ, գիշտիչ Թռչնոց անուն-
ները սովորեցանք, կարգը եկաւ մարդու
օգտակար ծառայութիւններ մատուցանող
Թռչունները ճանչնալ.

Անհամբեր ուսանող մը. — Ատիկայ ես
արդէն գիտեմ, միւսիւ.

— Գիտե՛ս. . . ուրեմն ըսէ՛ տեսնեմ,
օգտակար հանդիսացող Թռչունները որո՞նք
են.

— Քէպպալ ըլլալով՝ սեղանը բերուածնե-
րուն ամենքն ալ օգտակար են.

..

Իրիկուները ո՞ր գինետունը կերթաք .

— Ես միշտ Աբրատովին կ'երթամ .

— Ճանըմ, Պօտօսին չիգա՞ս . անոր օղին բռնիմօ է . մէղէն ալ շատկէկ է .

— Գիտեմ, ֆախաթ հոն երթալս Աբրատովը իմանալ նէ՝ իրիկուներ հաշիւս տուն կը ղրկէ .

Համբարձու՞մ աղա, ինծի բան մը մէռաք եղաւ .

— Ի՞նչ բան .

— Գիտե՞ս, անցած տարի սա մեր գեղի անուանի հարուս ֆիլիպոս աղան հիւրնդցաւ նէ՝ կտակ մը շինեց՝ ունեցածը չունեցածը վարժարանին կտակեց ըսին .

— Անանկ է .

— Էյ հիմա աղէկցաւ նէ ի՞նչ ըրաւ .

— Ի՞նչ պիտի ընէ, շինած գտակը դուրսը անցուց .

Տիկին մը իր կենդանագիրը քաշել տալու համար լուսանկարի մը կը դիմէ, ու աթօռին վրայ նստելուն պէս՝ կ'ըսկսի բոլոր ուժը թափել որ բերանը շատ պզտիկ ելլայ . լուսանկարիչը տեսնելով անոր այս ճիգը,

— Անհանգիստ մի՛ ըլլաք տիկին, կըսէ, կ'ուզէք նէ՝ բերան ամենեւին չեմ շիներ .

Երեսունը անցած աղջիկ մը՝ Էլը ընկերուհիին կըսէր .

— Երեսունի մօտենալուս համար շատ կը ցաւիմ կոր .

— Հոգ մի՛ ընէք, ամեն օր անկէց հեռանալու վրայ էք .

Ծանծաղամիտ բանաստեղծ մը՝ գրած ու տանաւորները իր մէկ բարեկամին երկար բաժակ կարդալէն ետքը դարձաւ հարցուց թէ ո՞ր կտորները աւելի աղէկ երեցան իրեն .

— Չի կարդացածներդ, պատասխանեց երկայն շունչ մը առնելով .

Պարոն Ամբակում, մենք քեզ բարեկամ
գիտնալով, երէկ իրիկուն 2 քաշ սերկելի ա-
ռինք քեզմէ .

— Է՛ ի՞նչ է եղեր .

— Աղէկ սերկելի ըսածդ ա՛ն էր .

— Ձի հաւնեցա՛ր, ուրիշին երեք զուրուշ
կուտամ կօր, քեզի երկուքի տուի .

— Երկուքն ալ գետինն անցնի երեքն ալ,
սերկելի չէ՛, քար է եղեր .

— Աղէկ սերկելի էր .

— Ճամբան սանկ քիչ մը փրցունեմ ըսինէ՛
ակռաս ելաւ .

— Էրկան ըրիր ա՛ խապար, երկու շրուշով
ակռադ քաշել տուիր . տիշտի մը երթայիր
նէ՛ մէծիտիէ մը վրայ պիտի տայիր .

Տիկին Բ . Ի ազդրը ցաւալի դիպուածով
մը կը վերաւորուի . տան բժիշկը կը կանչեն
օր վերքը կը կապէ և քանի մը շաբաթէն կը
բուժէ . վերջին անգամ տօգթօրին կը հար-

ցնէ թէ՛ «Տօգթօր, արդեօք սպին պիտի ե-
րեւնա՞յ ազդրիս վրայ .»

— Ատիկայ ձեր կամքէն կախում ունի տի-
կին, կը պատասխանէ բժիշկը, անտարբերու-
թեամբ .

Ֆրանսայի դիւղացիներէն մէկը անգամ
մը Բարիզ երթալով, հոն գտնուած գեղեցիկ
չէնքերն և խանութներն կը դիտէր զար-
մացած . ճամբուն վրայ կը հանդպի մեծ խա-
նութի մը, ուր սեղանաւոր մը նստած էր ա-
ռանձին . գիւղացին մը հետաքրքրուի հար-
ցընել թէ Պարոն, այս պարապ խանութին
մէջ նստած ի՞նչ կը ծախէք .

— Իշու գլուխներ, կը պատասխանէ սե-
ղանաւորը, զայն ծաղրելու նպատակաւ .

Գիւղացին, առանց իր պաղարխունութիւնը
կորսնցունելու՝ կ'ըսէ . — Կ'երեւի թէ չաա-
բանակ առուտուր մը աւնիք, որովհետեւ
խանութնուդ մէջ մէկ իշու գլուխ մնացեր է .

Պողիկտոս աղա, Աստուծոյ հրամանով,
ձեր աղջիկը մեր եկէն աղային ուղելու եկայ.

— Աղէկ ամա, եկէն աղանիդ. քանի մը
տարիէ 'ի վեր պարապ կը պտտի կոր. ստակ
մը չունի:

— Չունի ամա . . . կունենայ. Աստուծոյ
հրամանով կ'ուզեմ կոր.

— Կնիկ պահելու կարող չէ.

— Է՛հ, բայց . . . Աստուծոյ հրամանով
կ'ուզեմ:

— Հայտէ բանդ. դնա մա'րդ. Աստուած
ասանկ բանի հրաման չիտար:

Երկու օրիորդաց մէջ.

— Շիտակ ըսէ. քանի՞ տարու ես.

— Իբաւոր, քու տարիքդ վնտաւով՝ իմի-
նքս մոռցայ:

Հոս խանութ բացիք, Մարտիրոս աղա,

— Հրամներ էք, արհեստնիս փոխեցինք.
Քարեօլածիի խանութ բացինք, ի՞նչ ընենք:

— Շատ աղէք էք ըրեր. գործ ըլլայ տէ՛-
քնաս չունի. բայց այսօր կիրակի չէ՞.

— Այո.

— Խանութը ինչո՞ւ բացեր էք. այսօր հան-
գաստութեան օր է.

— Ախպար, ես ալ հանգստութեան ապ-
րանք կը ծախեմ կոր.

Պարոն կառավարիչ, ինչո՞ւ համար իմ տը-
ղաս առանկ երեսէ ձգած էք.

— Ի՞նչ կ'ընենք կոր.

— Ի՞նչ պիտի ընէք, օր մը օրանց մրցա-
նակ մը տուած չէք իրեն.

— Քու տղադ ալ առտուրնէ մինչեւ իրի-
կուն պարապ նստելէն ուրիշ բան մը ըրած
չունի. քանի անգամ որ զինքը խրատեցի,
անիկայ կը յամառի իր ընթացքին մէջ.

— Աղէկ ա', դուք ալ հաստատամտութեան
մրցանակ մը տուէք իրեն.

Հայր մը իւր եօթը տարեկան տղուն.

— Ծօ Գէորգ, նայի՛մ ասօր քերականիդ մէջէն ի՞նչ սորվեցար.

— Հիշ.

— Ինչո՞ւ, վարժապետը համարիդ չի նաշեցա՞ւ:

— Վարժապետը բան մը չի տէ քի՛ համարիս նայի, սա ի՞նչ գիր է, նա ի՞նչ գիր է ըսելով՝ գիրերուն անունները մեզի կը հարցունէ կօր:

• •

Վաթսուն տարեկան կնկան մը իննսուն տարեկան մայրը կը մեռնի. սիրտ—հարցմուռ քի եկող բարեկամուհիները կ'ըսեն թէ՛ «Աստուած քեզի շատ օրեր տայ, իրաւօր, սիրտերնիս շատ կոտորեցաւ խաթունիկ մօրկանդ մեռնելուն վրայ. կրնանք ըսել քի քեզի խտար մենք ալ տրտմեցանք»:

— Ախ, ես ձեզմէ էվել կոտորուեցայ, կը պատասխանէ սգաւորուհին, չիւնքի մինչեւ հիմա լուսահոգիին (մայրիկ, մայրիկ,) ըսե-

լով՝ ինքզինքս տահա կէսճի տեղ կը դնէի կը միխթարուէի, հիմա՛ ադ միխթարանքէն զըրկուեցայ:

* *

Օրիորդ, միւսիւ Զարեհին հետ ա՛լ չէ՞ք տեսնուիր կօր:

— Ոչ.

— Ինչո՞ւ.

— Որովհետեւ, երբ հետը պտտիմ, աղէկ չի գար կօր, վերջապէս չի վայլեր կօր ինծի:

— Է, եղա՞ւ մի ատիկայ:

— Ի՞նչ կայ որ չըլլայ. սիրահար ըսածդ՝ Փիստանի կամ շարխայի պէս բան մ'է, ո՞րը չի վայլեր նէ՛ կը ձգես ուրիշ մը կը գըտնես:

ՀԱՐՑ—ՊԱՏԱՍԻԱՆԻ

Պատկերներուն մէջ ո՞ր պատկերն է օրիորդաց դիւրապաշտելին .

— Խնդրակատարի պատկերը :

— Ի՞նչ է ձախորդութիւնը :

— Մարդու հալոցը (բօթա), մարդ անոր մէջ կամ կը շողի անայ եւ կամ կը զտուի :

— Ինչո՞ւ համար կնիկներէն երեսփոխան չընաբուիր .

— Որովհետեւ խնդրոց կարգը միշտ, հոգն կընեն :

— Մաղաղաներու մէջ կնիկ—սպասաւորներու ձեռքով առուտուիք ընելն ինչի՞ կը նշմանի :

— Ձկնորսներուն՝ ձուկերուն կերներտելուն կը նմանի :

— Սուտ բարեկամները ինչի՞ կը նմանին .

— Ճանճերու, որք առտուընէ մինչեւ իրիկուն խոհանոցը կը կենան՝ քանի որ ուտելու բան գտնուի . ետքը՝ կը թողուն կ'երթան :

— Սիրահարները ինչո՞ւ համար մազերնին կտրելով իրարու կուտան :

— Որովհետեւ սիրահարութիւնն ալ տեսակ մը Լէֆօ ըլլալով, գլուխը պաղ բռնել պէտք է :

— Հրապարակի վրայ որո՞նց դործը միշտ յաջող է .

— Բժիշկներուն ու դեղագործներուն :

— Սրճարաններու ֆիշնապները ինչո՞վ կը չիւղին .

— Կարմիր պոյալով :

1003
39

∴

Ի Ֆրանսա, Թնէլի մը մէջ .

— Ձեռքդ քաշէ՛, անառակ ,

— Ներեցէք, տիկին .

— Ձեռ խաչիր ու գեռ կը խօսիս .

— Ներեցէք տիկին, մութ ըլլալուն չի տեսայ, իմ երեսս կարծեցի :

Տիկին մը իւր կծծի ամուսնոյն կ'ըսէ .

— Հոգիս , քանի մը անգամներ ըսի քեզի որ սա վարպետը փոխենք .

— Ինչո՞ւ .

— Վրան գլուխը չատ աղտոտ կը պահէ . տղաքները չեն կրնար կոր անոր կերակուրները ուտել .

— Պո՛չ լախըռտը . ասանկ վարպետ մը չորս տարիէն պէրի ես խունկով մոմով կը փնտռէի .

— Ինչո՞ւ .

— Անոր համար որ՝ քիչ կերակուր կ'ուռնէ .

..

Ոնոփրիոս աղան , որ մը ձեռքը ընտանիքի գլխարկ մը առած վազելով կ'երթար , ճամբան բարեկամներէն մէկը զինքը դիմաւորելով կը հարցնէ .

— Խեղ ըլլա՛յ , Ոնոփրիոս աղա , ասանկ ո՞ւր կը վազես , չըմէնտըֆէռի եախօտ պալօնի պէս .

— Ինչի կուգես նէ՛ , անոր նմանցուր , կնիկս

նոր մօտա շարխա մը ուզեց՝ դացի առի , ասանկ վազելուս պատճառը՝ շարխային մօտան չի փոխուած կնկանս ձեռքը հասցնելու համար է .

..

Միւսիւ Պաթիս'թ , ժամը քանի՞ն է .

— Ծէծիտիյէ մը տաս նէ՛ կըսեմ .

— Ադ ի՞նչ ըսել է .

— Ժամացոյցս մէծիտիէի մը տեղ ըէհին դրած եմ երթամ պիտի առնեմ ըսել է .

..

Պարոն Տրդատ , ըսաւ ուսուցիչ մը ծոյլ աշակերտի մը . քանի որ կարդալու փափագ չունիս , վաղը մեծնաս նէ՛ ի՞նչ պիտի ըլլաս .

— Վարժապետ կըլլամ , միւսիւ , այն ատեն տղաքները կը կարդան ու ես ալ մօիկ կընեմ կը սովորեմ .

*
*
*

Անցած ըլլայ .
 — Շնորհակալ եմ .
 — Իմացայ որ երէկ գիշեր գողերը քեզի
 բռներ կողոպտեր են .
 — Այո .
 — Լապտեր չունէիր .
 — Չորս կողմերնիս կազ կը վառեր կոր .
 — Ո՞ր բռնեցին .
 — Պատուաւոր տան մը մէջ .
 — Ի՞նչպէս կողոպտեցին .
 — Եկուր վիսթ խաղանք ըսին ու կողոպ-
 տեցին .
 — Դուն ալ թող ստակ չառնէիր վրադ .
 — Ի՞նչ գիտնամ, ըսին որ վրադ ստակ չի
 գտնան նէ՛ կը ծեծեն կոր եղեր .

* *

Ան ի՞նչ էր անցած գիշեր պալօին մէջ ը-
 րածներդ , պարո՞ն եղուարդ .
 — Ի՞նչ ըրի որ .
 — Դիմակով ու տարօրինակ կերպարանքով
 մէյ մը ասդին մէյ մը անդին կը վազէիր .
 — Ի՞նչ փնաս ունի .
 — Հապա վերջին ըրածդ . . . պարոն Դա-
 միանոսի գրպանէն ստակ գողնալ ու զեղը . :

— Ի՞նչ կըլլայ եղեր . իմ այն գիշերուան
 կերպարանքս քսակահատի կերպարանք ըլլա-
 լուն համար պարտաւոր էի գողի Բէյ-ը-
 նել .

..

Քահանային մէկը խոստովանանքի մէջ ա-
 նանկ արուեստական բառեր կը գործածէր՝
 որ երբեմն ծիծաղաշարժ պատասխաններ
 կ'ընդունէր .

Անգամ մը խոստովանանքի մէջ կը հարցնէր .
 — Փառամօլ չե՞ս մի դուն .
 — Ո՛չ, Տէր պապա .
 — Վաւաշամուլ չե՞ս մի .
 — Ոչ, ամենեւին .
 — Որկրամուլ չե՞ս .
 — Ատոր ինչ ըլլալը չգիտեմ .
 — Ուրեմն կնամուլ ես .
 — Բնաւ երբէք .
 — Մարդ Աստուծոյ , ի՞նչ ես դուն հապա .
 — Հացագործ եմ, Տէր պապա .

* *

Բառնիկ աղա, կարգուեցար նէ քանի տարու էիր .

— Իրաւոր չեմ յիշեր, չիւնքիւ ան ատեն խելքս գլուխո չէր .

Կին մը իւր ամուսնոյն .

Աս տարի ծով մտնալ պաշլայեցիր նէ՛ պարէ ֆայտա մը կը տեսնա՞ս Վոր .

— Է՛հ, սանկ, քիչ մը ֆարխ տեսայ .

— Պարէ լողալ սովորեցար .

— Կնիկ ատոր դուն ալ զարմացիր ես ալ, պարտքին մէջ ամեն օր կը լողամ կոր տէ՛ պիր Թիւրլիւ ծովուն մէջ չեմ կրնար կոր ույտուրել .

*

**

Տան մը մէջ այր եւ կին կռիւի բռնուելով գրացիք վրայ կը հասնին՝ զանոնք խաղաղ-

ցնելու համար . խաղաղարարներէն մին կնոջը գառնալով կ'ըսէ .

— Ան էրիկ մարդ է, պէլքի չարչին մէկուն նեղացած էր, դուն իրեն հետ անուշ վարուելու ես . անուշ լեզուն՝ օձը ծակէն կը հանէ կ'ըսեն .

— Աղէկ կըսես կոր հաճիախաղարամա՛ աս մարդուն հետ նա՞սըլ անուշ խօրաթելու է քի՛ տարիէն էվէլ է ինձի լօխմա մը անուշ կերցուցած չունի .

*

**

Քննիչ մը՝ ուսանողին .

— Հօրդ արհեստը ի՞նչ է .

— Հայրս մեռած է, Պ . քննիչ :

— Չմեռած ի՞նչպէս կ'ապրէր .

— Շունչ առնելով տալով .

*

**

ԲԱՌԱՐԱՆ ԿԱՆԱՆՑ

Ճակել. — Ուտել.
 Տօռօզուիլ. — Փառաւորապէս նստիլ.
 Լօլօզել, Թօթօզել. — Համոզել.
 Կնձել. Կոնծել. — Արբէնալ.
 Հրքքտկալ. — Շնչասպառ, ըլլալ.
 Կուհ կանկար ընել. — Յաւակցութեամբ խօսիլ.
 Խօրաթա բէյաա ըլլալ. — Վեհ ծագիլ.
 Պուռ պուռ անիծել. — Անիծակոծ ընել.
 Լօլօ ընել. — Սուտ կըլլեցնել.
 Գուհ խոտուկ ընել. — Անուշ քունեն արքնցըն
 Ծած կաթը քիթէն դալ. — Սաստիկ հոգնիլ.
 Տափտուրու ելլալ. — Յանկարծ եւ սաստիկ վա-
 խով արքննալ.
 Սիրտը փրթիլ, 40 օրը համընելու ըլլալ. — Սաստիկ
 վախնալ.
 Արմանքը զարմանքը տանիլ. — Խիստ զարմանալ.
 Հանթ հանթ ընել. — Սաստիկ փափաքիլ.
 Թոփալ. — Քրին տակեն մոմուալ.
 Հողին թոթալ. — Յոյժ փափաքիլ.
 Քիթը կախել. — Հիւանդանալ.
 Քիթը մեծնալ. — Հպարտանալ.
 Քիթէն բռնել. — Վարպետութեամբ ձեռքեն բան
 առնել.

Ուքերը կախել. Խալէն բռնել. — Երկար ատեն
 նստիլ.
 Եզը ըռաֆը հանել. — Դիւրին գործ մը դըծ-
 ուարացնել.
 Բանը բուռնիլ. — Վերջը հասած ըլլալ.
 Բռչիկ, Խուշիկ. — Խիստ գեղեցիկ երիտասարդ.
 Մօրքուր. — Օտար մեկը.
 Աչքի պլպլուք. Քիթի ճոճոուկ. Աչքի արդար եղ.
 — Խիստ սիրելի մեկը.
 Հաչան. — Երբոր.
 Հաչան. — Շատախօս եւ բանբասօղ.
 Մամախիկ, Տառօշ. — Ապուշ.
 Կոկած. — Անամօք.
 Շատ-քիշ. — Բաւական.
 Կատուն քացախ է խմեր. — Գինովցեր ե.
 Օսպը քարոտ է. Մաղը ծակ է. — Ըսածնիս կը
 հասկընայ.
 Պատին վրայ ճանձ կայ. — Մեջերնիս օտարական
 կայ.
 Շնթոկիլ. — Պառկիլ.
 Կոճակ. — Լուել.
 Հարըճիք ըլլալ. — Զեռքեն պրծիլ.
 Մաղապուր. — Հագիւ պրծիլ.
 Տափտալ, Մամածակ, Կակոս. — Ապուշիկ.
 Յոխաւել. Կապար. — Անկարող.

Կռող. Եռամուրճախ. — Եթէ կնոջ մը հաճելի եղած չես՝ այս բառերը իրենց բուն նշանակութեամբը հասկցիր. իսկ եթէ հաճելի ես՝ կը նշանակեն, ի՞նչ սիրուն ի՞նչ տաք արիւն մարդ ես.
Հաւկիթին ղեղնուցը երեւան ելաւ. — Գաղտնիքը պարզուեցաւ.

Բախլային օրդը. — Չարաճճի տղեկ.
Թքալնոց. — Խիստ անպիտան.
Խուշը փախաւ. — Սենեակը պաղեցաւ.
Մուր տալ. — Անարգել. Չարախօսել.
Բերնի խաբախ. — Քովկն չի հեռացող անախարժ մեկուն.

Միտ ուտել. — Բամբասել.
Թզկալ. — Տղոց կեղծ լալը.
Մրտի վրան. — Քանգի կառնեմ անիկայ.
Առն ալաղի. Երեք բամբասողներ մեկտեղ ժողուում.

Շուշանը զարդարուինէ՝ ժամօրը ժամէն կելլայ. — Ուշ եղած բան մը.

Կապած աւել. — Մանրաշարժ.
Անկրմահ. — Ցանկարժամահ.
Չաճա. Չառաշ. — Շրջխտի.

Ժամ սահանի. Օխար տան կատուն. — Բոլոր իրենց ճանքւորներուն տունը մտնող ելողին
Կարկուտներու կտոր. — Շատ ճերմակ.
Գլխք պղիք — Շատ լուացունած.
Թալթոսել. — Լփռտել.
Հմուկ — Հնազանդ.
Ժամէն էլան. — Լմեցաւ.

Անդամ մը մարդուն մէկը իր բարեկամներէն մէկուն տունը երթալով, հոն իրեն ընտիր գինի մը կը հրամցունեն, զոր կը խմէ առանց գովելու. Տան տէրը զայս տեսնելով՝ վար տեսակէն գինի մը բերել կուտայ.

— Ահա ագնիւ գինին, կըսէ խմողը.
— Ի՞նչ կըսէք, առօր օխան երեք զբուշիէ, մինչդեռ առջի խմածիդ օխան Վի էր.

— Դիտեմ, բարեւիամ, կըսէ խմողը, ես ալ առօր համար առջի գինին չի գովեցի, թեկ հիմակուան բերել տուած գինիդ լանձնաբարութեան պէտք ունենալուն համար գովեցի.

Տիկին մը որ մաքուր հագուած էր, օր մը փողոցէն անցած միջոցին ոտքը կը սահէ կիյնալ։ Հոն գտնուողները անմիջապէս զայն կը վերցնեն ու ցաւակցութեամբ կըսեն։

— Տիկին շատ գէշ ինկաք, չըլլա՞յ որ մէկ կողմերնիդ ցաւցուցած ըլլաք, դեղարան մը տանի՞նք ձեզ։

— Հոգ մի ընէք, կը պատասխանէ տիկինը, բամպակապատ եմ։

Տրդատ աղա, առջի օրը խանութդ դոց էր։

— Հրամմեր էք, գոց էր։

— Բայց կարծեմ որ դուք միայն կիրակի եւ տօն օրերը կը դոցէք։

— Ս, որ։

— Առջի օրը կիրակի չէր, տօնախմբութիւն ալ չիկար։

— Ի՞նչպէս չի կար, զոքանչս մեռալ ա՛յն օրը։

• •

Մէկը կը տեսնէ որ սրահի մը մէջ սիրուն արձան մը կայ, այնպէս ձեւացուցած իբր թէ Տնտեսագիտութիւն և Պարկեշտութիւն իրար կը համբուրեն, կը դառնայ կ'ըսէ քովի բարեկամին, «ի՞նչ կըսես, ինծի կերեալ թէ՛ ան օրերուն հասեր ենք, որ այս երկուքը վերջին բարեւը կուտան իրարու։»

Մարդ Աստուծոյ, աս ամէն գիշեր ասանկ գինով պիտի գաս, դրացիները վրանիս կը խնդան կոր։

— Կնիկ, կուգես նէ՛ հիշ չեմ դար։

— Չխմես նէ չըլլա՞ր։

— Չըլլար։

— Ինչո՞ւ։

— Մէխանէճիին մէկը ինծի քէֆիլ եղած է։ օր մը մէյիսանէն չի հանդիպիմ նէ՛ քէֆիլութենէ կելլամ կըսէ կոր։ հասկցա՞ր։

— Քէֆիլդ պախալ ըլլար նէ առաւուրնէ մինչեւ իրիկուն սապօն պիտի ուտէիր։

• •

Երկու բարեկամուհիք .

Նէմզուր հանրմ , բրոջդ աղջիկանը հաբո-
նիքը բրի՞ք

— Ձէ տահա .

— Ալլահալէմ քի երեքը լմացուց՝ չորսը
պիտի մտնայ նշանուելին .

— Անանկ է ամա . փեսացունիս գործէն ե-
լաւ՝ գործերը բացուի կ'ըսենք կոր .

— Ատոր համար է նէ հիչ մի՛ պէքլէյէք ,
գուք անոնք մէյ մը գլուխ գլխի բերէք՝ նա-
յեցէք ի՞նչ գործեր կը բացուին .

Այնատութենէ փախչող քաջառողջ ծոյլ
մը մուրալը իրեն արհեստ ընտրած էր . սա
օր մը ճամբան հարուստէ մը ողորմութիւն
կուղէ .

— Բարի եկար .

— Ողորմէ՛ պարոն , գուն հարուստ ես , ես
խեղճ եմ , աղքատ եմ .

— Բարի եկար , ըսինք ա՛ .

— Սուրբ գիրքը աղքատներուն ողորմեցէք
կրօէ .

— Սուրբ գիրքը կըսէ նաեւ թէ՛ ինչ որ չես
ուզեր որ քեզի ընեն՝ դուն ալ նոյնը մի՛ ըներ
ուրիշին .

— Է՛յ ի՛նչ է եղեր .

— Ի՞նչ պիտի ըլլայ , ես չեմ ուզեր որ մէկը
ինծի ողորմութիւն տայ . Երթաս բարով .

* *

Վարժարանի մը մէջ .

Կենդանաբանական դասատուն .

— Պարոն Սիմոն , ըսէ տեսնենք , կենդան-
եաց մէջ ամենէն մարդասէրը ո՞րն է .

— Տղրուկը .

- Օրիորդ , այսօր ինքզինքս կշռել տուի :
- Քանի՞ օրա եկաք ,
- Քսան ու վեց ու կէս .
- Շատ թեթեւ էք եղեր . ուղեղնուդ մէջ
քիչ մը բան դրէք որ ծանր կշռէք :

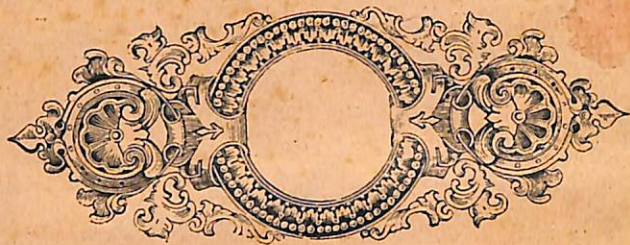
..

Թորոս աղա , Գաղիերէն գիտե՞ս .

- Չէ՛ , ի՞նչ կայ .
- Նոր թէլէկրաֆ մը եկած է Փարիզէն ,
կարդալ պիտի տալի որ ֆօնտօն հասկնամ .
- Տղաս բէք աղէկ գիտէ , տո՛ւր կարդալ
տանք . ծօ Գիրգ որ , եկու սա թէլէկրաֆը
կարդա .
- Գրիգոր՝ կարդալէն ետքը կը թարգմա-
նէ . « Եթէ Պրազիլիան Արժաթինի օքիւբասիօ-
նի համար իրեն եղած բրօքօզիսիօնը ընֆիւ-
զէ չընէ՝ իւր ձեռքովը բռէբառէ պիտի ընէ
իր ըւսիւնը » .
- Ասանկ ըլլալէն ետքը , հէմէն երթալու
ծախելու է .

22

2013

13223

